

Η ΓΥΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜÖBIUS

ἀπαισιδοξότατος τῶν νεωτέρων σεφῶν, ὁ Γερμανὸς Schopenhauer, ὁ ἀποκαλέσας τὴν γυναῖκα: πυροτέχνημα τῆς φύσεως ἀπηνήθη εἰς αὐτὴν καὶ αὐτὴν τὴν ἀνθρωπίνην ιδιότητα εἰπών: Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς γυναικὸς δὲν εἶνε τὸ δρᾶν ἀλλὰ τὸ πάσχειν.

κυρίως, δ' ἄνθρωπος εἶνε ὁ ἀνὴρ.

Ἐπίσης περιφρονητικώτατα ἀπεφάνθη περὶ τῆς γυναικὸς ὁ γνωστότατος Ρῶσσος συγγραφεὺς Λέων Τόλστοι: «Τίποτε νὰ μὴ σᾶς ἐκπλήττη τὸ ἐκ γυναικός,—θὰ τὴν ἴδῃτε νὰ ἔρπη πρὸ ἐνὸς χαμερποῦς καὶ γελοίου καὶ νὰ ἀποφεύγῃ ἕνα, ὅστις θὰ τὴν καθίστα ὑπερήφανον. Εἶνε μωρία νὰ θεωρῇται ἡ γυνὴ ὡς ἄξιον ἐκτιμήσεως, δυνάμενον νὰ ἔχῃ συνείδησιν τῶν πράξεών του.»

Ἐκτὸς ὅμως τῶν κατὰ τῶν γυναικῶν ἀποφθεγματικῶν γνώμῶν, πλεῖστοι ἀφιέρωσαν ὁλόκληρα ἐπιστημονικὰ συγγράμματα, ἐν οἷς προσπαθοῦσι νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι φυσιολογικῶς ἡ γυνὴ εἶνε ὡς ὑποδεέστερον τοῦ ἀνδρός. Τοιοῦτον ἐπιστημονικὸν σύγγραμμα, τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν περὶ αὐτοῦ πολυαριθμῶν κρίσεων, προὔξενησε μεγίστην ἐντύπωσιν εἶνε καὶ τὸ ἐσχάτως ἐν Γερμανίᾳ ἐκδοθέν: *Περὶ τῆς φυσιολογικῆς ἀσθεροῦς διαστάσεως τῆς γυναικὸς* (Ueber den physiologischen Schwachsinn der Frauen) τοῦ ἐν Λειψίᾳ ἱατροῦ J. P. Möbius, τυχὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ διαστήματι πολλαπλῆς ἐκδόσεως.

Ὁ συγγραφεὺς ἀποφαίνεται ἐν αὐτῷ, ὅτι φύσει αἱ γυναῖκες εἶνε ἀσθενεῖς διανοίας. Ὁ Ferraro καὶ ὁ Lombroso κατέδειξαν τὴν πνευματικὴν ἐντέλειαν τῆς γυναικός. Σωματικῶς ἡ γυνὴ εἶνέ τι διάμεσον μεταξὺ παιδίου καὶ ἀνδρός. Ἐν τούτοις, καίτοι ἡ κεφαλὴ τοῦ παιδὸς εἶνε σχετικῶς μεγαλειτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός, ἡ κεφαλὴ τῆς γυναικὸς δὲν εἶνε μόνον σχετικῶς, ἀλλ' ἀπολύτως μικρότερα. Ὁ ἐγκέφαλος μικρὰς κεφαλῆς εἶνε φυσικῶς μικρός. Ἐπίσης ὁ Rüdiger

ἀπέδειξεν, ὅτι σπουδαιότατα πρὸς πνευματικὴν δρᾶσιν μέρη τοῦ ἐγκεφάλου τῆς γυναικὸς εἶνε ἀσθενέστερα τῶν τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἀνδρός καὶ ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη ὑφίσταται ἤδη κατὰ τὴν γέννησιν. Ὅτι ἡ πνευματικὴ δύναμις τῆς ἀντιστάσεως τῆς γυναικὸς πρὸς ἐξωτερικὰ ἐρεθίσματα εἶνε ἀσθενέστερα τῆς τοῦ ἀνδρός. Ὁ ἀνὴρ ὑπερβάλλει τὴν γυναῖκα καὶ ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν δεξιότητα, προσερχομένην ἐκ τοῦ ἐγκεφαλικοῦ φλοιοῦ. Τὸ ἐνστικτὸν καθιστᾷ τὴν γυναῖκα ὁμοίαν πρὸς τὰ ζῷα, σταθεράν, εὐθυμὸν καὶ ἐλκυστικὴν. Τὸ ἐνστικτὸν ὅμως τοῦτο παραβάλλεται ὑπὸ ἀώρου κρίσεως ἢ μᾶλλον ὑπὸ παντελοῦς ἐλλείψεως τοιαύτης. Πᾶσα πρόοδος ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἀνδρός. Ἡ γυνὴ κρέμαται ἐξ αὐτοῦ ὡς μολυβδῖς. Ἐμποδίζει τὸν εὐγενῆ, ἅτε ἀδυνατοῦσα νὰ διακρίνῃ τὸ ἀγαθὸν τοῦ κακοῦ. Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς φυσικῆς πνευματικῆς μονομερότητος τῆς γυναικὸς συντείνει καὶ ὁ λόγος κοινωνικῆς θέσεως στενός ὀρίζων τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς. Ἡ γυνὴ εἶνε καὶ ἠθικῶς μονομερὴς καὶ ἐλλιπής. Δικαιοσύνη εἶνε κενὴ δι' αὐτὴν ἔννοια. Ἀνίκανος πρὸς αὐτοκράτειαν, παρασύρεται ὑπὸ σφοδρότητος παθῶν. Ἐὰν σωματικῶς καὶ πνευματικῶς δὲν ἦτο ἡ γυνὴ ἀθηνής, θὰ ἦτο λίαν ἐπικίνδυνος. Ὑβρίζει, βλαδιουργεῖ, εἶνε σκληρὰ, φίλεις, φλύαρος. Τὸ φλυαρεῖν εἶνε ἡ ὑψίστη ἡδονὴ καὶ ἡ κυρία αὐτῆς ιδιότης. Οὐδέποτε κατάρθωσέ τι, οὐδὲ ἐφευρὲ τι οὐδὲ νεωτερισμοὺς καὶ ἐνδυμασιῶν. Δὲν διεκρίθη οὔτε ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, οὔτε ἐν ταῖς τέχναις. Δὲν δύναται νὰ εἶνε θετικόφρων κτλ.

Τοιαύτη κατὰ τὸν ἱατρὸν Möbius εὔσα ἡ γυνὴ, τοιαύτη δέον καὶ νὰ μείνῃ, διότι τοιαύτην ἔπλασεν αὐτὴν ἡ φύσις. Ἡ γυνὴ μόνον προσρισμὸν ἔχει νὰ γεννᾷ τέκνα, νὰ περιθάλπῃ αὐτὰ καὶ νὰ ἀγρυπνῇ ἐπ' αὐτῶν. Ἡ φύσις ὥρισε βραχυτάτην τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν τῆς γυναικὸς ἀκμὴν ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ, ὅπως κατ' αὐτὴν περιπλέξῃ εἰς τὰ δίκτυά της τὸν ἄνδρα. Εὐθὺς μετὰ τοῦτο ἀρχεται ἡ σωματικὴ καὶ πνευματικὴ αὐτῆς παρακμὴ. Γίνεται ἄσχημος, ἀμβλύνους. Ἡλικιωμέναι γυναῖκες ἀνέκαθεν—οὐχὶ δὲ καὶ ὅλως ἀναιτίως—εἶνε τὸ ἀντικείμενον τοῦ χλευασμοῦ, αὐτοῦ τοῦ μίσους. Αἱ γραῖαι δὲν εἶνε βεβαίως χεῖρονες τῶν νέων, ἀλλ' ἐλλείπουσιν ἀπ' ἐκείνων πλέον τῆς νεότητος τὰ ἀποτηλὰ θέληγτρα, τὰ συγκαλύπτοντα τὴν μεχθηρίαν, τὴν ἀμβλύνοιαν, τὴν κωμικότητα.

Ταῦτα ἐν περιλήψει περιέχει τὸ βιβλίον τοῦ ἱατροῦ Möbius, ὅστις οὕτω περὶ γυναικῶν γράφων, φαίνεται ἤττον τοῦ Diderot ἐπιρρηπῆς εἰς ποιητικὰς ἐκφράσεις· διότι οὔτε τὴν γραφίδα ἐβύθισε βεβαίως εἰς τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου, ἀλλ' οὔτε εἶτα ἀπεξήρανε τὰ γραφέντα διὰ κόνεως τῶν πτερύγων χρυσαλίδος. Τὰ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Möbius γραφέντα, ἀποτελοῦσιν ἀληθῶς δεινὸν κατὰ τοῦ ἑτέρου φύλου Φιλιππικόν. Εἰδικὰ ἱατρικὰ περιοδικὰ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλοχοῦ ἐκδιδόμενα ἐδημοσίευσαν ἐν τούτοις κρίσεις εὐνοϊκὰς ἐπ' αὐτοῦ, ἐπιδιοκίμασαντα κυρίως τὴν ἰδέαν τοῦ συγγραφέω : ὅτι εἰς τὰς γυναῖκας ἡ ὑγεία εἶνε πολυτιμωτέρα τῆς πολιμαθείας, τῆς μορφώσεως. Ἀλλὰ τίς ἀρνεῖται τοῦτο ; Τίς ἀρνεῖται, ὅτι τὸ πολυτιμωτάτον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει εἶνε ἡ ὑγεία ; Τίς δὲ συνετός, εἴτε ἀνὴρ εἴτε γυνή, καταπονεῖ ἑαυτὸν τόσον πολὺ σωματικῶς τε καὶ πνευματικῶς ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὑγείας του ; Ἐὰν δὲ μεταξύ τῶν ἐκατομμυρίων ἀνδρῶν ὑπάρχουσι καὶ τινες εὐαριθμύτατοι γυναῖκες ἐπιδιδόμεναι μετὰ ζήλου εἰς ἔργα ἀλλότρια τῶν γυναικῶν θεωρούμενα, δὲν ὠθοῦνται πρὸς τοῦτο ὑπὸ ἔστω ἐξαιρετικῆς ἀλλ' οὐχ ἤττον ἀκατασχέτου ἐνδομύχου δυνάμεως, ὑπ' ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ ἄνδρες θεωροῦμεν ὡς ἀποκλειστικὸν καὶ κοινὸν ἡμῶν κτήμα ; Μῆτοι τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο παρὰ ταῖς γυναῖξιν φαινόμενον καθίστατο σύνηθες καὶ γενικὸν εἴποτε ἡλλαιούντο κοινωνικαί τινες ὁροί, εἴποτε μετεβάλλετο ἡ ἀνατροφή ἡ διὰ σινικῶν νῦν τειχῶν χωρίζουσα ἀπ' ἀλλήλων τὰ φύλα καὶ τοσοῦτον μόνον τὸ ἕτερον τούτων εὐνοοῦσα ; Ὁ Χριστιανισμὸς διέρρηξε τὰ δεσμὰ τῆς ὑποτελείας τῶν γυναικῶν, πανταχοῦ δ' ἔνθα εἰσέδω καὶ ἐξηπλώθη, ἀνύψωσε τὰς γυναῖκας καὶ κατέστησε ταύτας ἰσοτίμους τοῖς ἀνδράσιν. Αἱ πύλαι πολλῶν Πανεπιστημίων εἶνε ἀναπεπταμέναι εἰς αὐτάς, ἐξ ὧν τινες ὡς ἐπιστήμονες ἠδυνήθησαν καὶ νὰ διακριθῶσιν, ὡς πολλοὶ διεκρίθησαν ἤδη ἐν ταῖς τέχναις. Νεώτερά τινας νεμοθεσίαι καθήργησαν ἤδη τὰς μεταξύ τῶν δύο φύλων ἀστικὰς διαφορὰς, τὰ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἰδιαίτερα προνόμια τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, δυσχεραίνοντα τὰς μετ' αὐτῶν συναλλαγὰς. Ἐν πᾶσι ταῖς πεπολιτισμέναις κράτεσι δεινὸς ἀπὸ πολλοῦ διεξάγεται ἀγὼν ὑπὲρ τῆς ἀπονομῆς πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς τὰς γυναῖκας, ὁ δὲ Κοινωνισμὸς σὺν ταῖς ἄλλαις καινοῖς αὐτοῦ δόγμασι περιέλαθεν ἐν τῷ προγράμματί του καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς τὰς γυναῖκας ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Ἐν τῷ περιφύμῳ περὶ τῆς γυναικὸς συγγράμματι τοῦ Αὐγούστου Μπέμπελ, ἡγέτου τῆς ἐν τῷ παγγερμανικῷ Κοινοβουλίῳ μερίδος τῶν Κοινωνιστῶν, δι' ἀδρῶν ἐπιχειρημάτων ἀποδεικνύεται, ὅτι οὐδεμία ἐκ φύσεως πνευματικὴ μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς διαφορὰ δικαιολογεῖ τὴν

ὑποδεεστέραν ταύτης θέσιν· διότι ὁ ἐγκέφαλος τῆς γυναικὸς, ὡς λέγει οὗτος ἐπὶ τῇ βάσει ἐπιστημονικῶν ἐπίσης ἐρευνῶν, δὲν διαφέρει φυσιολογικῶς τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἀνδρὸς, ὅστις κατὰ πρῶτον ἐχρῆσατο τῆς μυϊκῆς, τῆς ὑλικῆς, τῆς κτηνώδους, οὕτως εἰπεῖν, ὑπερσχῆς, ὅπως ὑποτάξῃ ἑαυτὴ τὴν γυναῖκα. Ἐν πνεύματι δ' ὑποταγῆς ἐπὶ μακροῦς ἤδη αἰῶνας ἀνατρεφόμενη καὶ ἀποκεκλεισμένη εὔσα τῆς εὐρείας σφαίρας τῆς ἀνδρικῆς ἐνεργείας δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀναπτύξῃ, ὡς ὁ ἀνὴρ, τὰς ἐξ ὀλοκληροῦ ὁμοίας πρὸς αὐτὸν ἰκανότητάς τῆς καὶ ἤρξατο καὶ ἡ ἰδία πιστεύουσα, ὅτι εἶνε ὃν φύσει ὑποδεεστέρον τοῦ ἀνδρὸς, εἰς ὃν προσήκει τυφλὴ ἐκ μέρους τῆς ὑπακοῆς. Ἡ διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς γυναικὸς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ διὰ τῆς κληρονομικῆς αὐτοτελειοποιήσεως τοῦ ἀνδρὸς ἀφ' ἑτέρου δημιουργηθεῖσα διαφορὰ καὶ ὑπερσχὴ αὐτοῦ ἔσον νὰ ἐκλείψῃ ὡς ἄδικος, ὡς μὴ προάγουσα τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὡς ἀντικειμένη πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν, δευχθεῖσαν ἐξ ἴσου δαψιλῇ πρὸς ἀμφοτέρους τὰ γένη. Ἡ γυναικεία φύσις — λέγει πού καὶ ὁ Ξενοφῶν — οὐδὲν χείρων τῆς τοῦ ἀνδρὸς οὐσα τυγχάνει, γνῶμης δὲ καὶ ἰσχύος δεῖται.

Τὰς ἰδέας ταύτας ἀδυνατῶ νὰ ἀπορρίψω ἐφ' ὅσον βλέπω γυναῖκας, παρ' ὅλους τοὺς περιορισμοὺς τοῦ φύλου των, εὐδοκίμουσας ἐν κύκλῳ, ὅστις εἴθισται νὰ νομιζέται ὅλως ξένος πρὸς αὐτάς. Ἐὰν ἐλύομεν τὰς πέδας τῶν γυναικῶν καὶ ἀφίνομεν ταύτας ἐλευθέρους καὶ ἐκ παραλλήλου πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας νὰ σταδιοδραμεύωσι καὶ ἀκολούτως νὰ ἀναπτύσσωσι τὰς δυνάμεις των, τίς εἶδεν ἐὰν δὲν εἴχαμεν ἐν αὐταῖς πολυτίμους βοηθοὺς καὶ συνεργάτιδας ἐν τῇ καλλιέργειᾳ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, ἐν τῇ προαγωγῇ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου. Ἀλλ' ὑποθέσθω, ὅτι αὐτὴ ἡ φύσις περιώρισε σφόδρα τὸν κύκλον τῆς δράσεως τῶν γυναικῶν καὶ ἐπεσώρευσεν ἐπ' αὐτὸν πάντα συλλήβδην τὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὰς ἀποβόδουσιν, δὲν ὀφείλμεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐπανορθώσωμεν τὴν ἀδικίαν ταύτην, νὰ συμπληρώσωμεν τὴν φύσιν ; Τί πταίουσιν οἱ παρὰ τῆς φύσεως ἀδικηθέντες ὥστε νὰ πάσχωσιν, ἢ διατὶ νὰ υπερφρονῶσιν οἱ παρ' αὐτῆς εὐνοηθέντες ; Ὁ Λέων Τόλστον ἀκριβῶς διότι ἀναγνωρίζει τὴν ὑποδεεστέραν φύσιν τῆς γυναικὸς, νομίζει, ὅτι δὲν πρέπει αὐτὴ νὰ ὑπολείπεται καὶ νὰ παραγκωνίζεται κοινωνικῶς· ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ἴσα πρὸς τὸν ἄνδρα δικαιώματα. Διότι «ἐὰν—ὡς λέγει—χρητῆσθε τὴν γυναῖκα εἰς κτηνώδη ὑπὸ ζυγὸν κατάστασιν ἐκλείπει πᾶς λόγος προόδου αὐτῆς. Ἀναπτύξατε μᾶλλον αὐτὴν—ἀναφωνεῖ—ἀναπτύξατε ἐν αὐτῇ τὴν συνείδησιν τῆς ἀξίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς. Ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα ἔσον νὰ εἶνε ἴσα ἐκτός ἐὰν ἀναστραφῶσιν οἱ ὅροι τοῦ Χριστιανισμοῦ».

Ἡ συγγραφή τοῦ Möbius τυχρῶς ἀπαινετῶν, ἔτυχεν οὐχ ἥττον καὶ ἐπικριτῶν, τοιούτων δὲ φυσικώτατα καὶ ἐκ τοῦ ἀδικηθέντος παρ' αὐτοῦ μᾶλλον ἢ παρὰ τῆς φύσεως φύλου. Ἡ βαρωνίς Frieda von Bülow ἐδημοσίευσεν ἐκτενῆ ἐπικρίσιν, πλήρη ἀδρῶν ἐπιχειρημάτων, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν ὡς τὰ ἐξῆς: (1)

«Σκληρὰ φαίνεται ἡμῖν συχνὰ βεβαίως ἡ φύσις· ἡ ἰδίᾳ ὅμως φύσις ἐπλάσεν ἡμᾶς οὕτως, ὥστε νὰ ἀπεχθανώμεθα τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν σκληρότητα. Καίτοι ἡ φύσις θέλει ὁ ἀσθενὴς νὰ στραγγαλίζηται παρὰ τοῦ ἰσχυροῦ, ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν τὸ θέλουμεν καὶ κατὰ τοῦ φυσικοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροῦ ἀντιτάσσομεν ἄλλο δίκαιον, τὸ ἀνθρώπινον, ὅπερ φαίνεται ἡμῖν ἀνώτερον. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ ὑπὸ τῆς φύσεως ἀπόκλισις, τὴν ὑποίαν ἕκαστος πολιτισμὸς ἀποκομίζει μεθ' ἑαυτοῦ ὡς θανατηφόρον σπέρμα. Πᾶσα ὅμως πρόοδος εἶνε νόμος φυσικὸς, οὕτως ὥστε ἡ δὴθεν ἐκ τῆς φύσεως ἀπομάκρυνσις συντελεῖται ὡς τι ἀναγκαῖον, διὰ τῆς ἰδίας φύσεως καὶ ἐν αὐτῇ.

«Ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐγκείμενος πρὸς τὴν δικαιοσύνην ἔρως, μετὰ τινος τυχόν ταλαιτεύσεως, ἀναγκάζει τέλος αὐτὸν νὰ ἀντιτάξῃ πρὸς τὰς σκαλιότητας τῆς φύσεως ἰδίαν, λεπτοτέραν καὶ εὐγενεστέραν, βούλησιν. Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπὶ κινδύνῳ ἐνίοτε ἑαυτοῦ ἔπειτα τῷ ἰδίῳ τῆς δικαιο-

σύνης αἰσθήματι. Ἐὰν ὄντως ἡ φύσις εἶνε τόσον ἄδικος καὶ σκληρὰ πρὸς τὰς γυναῖκας, δέον ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ διορθώσωμεν αὐτήν. Ὡς δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ πλουτώμεν ἐκμεταλλευόμενοι δούλους, οὕτω δὲν δυνάμεθα ὡσαύτως νὰ παρεμποδίζωμεν τὴν πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἔφεισιν τοῦ γυναικείου φύλου, ἀπωθεῦντες τοῦτο εἰς τὴν κατωτάτην τῆς κτηνωδίας βαθμίδα. Ἐὰν δ' οὕτω καὶ μόνον καθίστατο ἐφικτὸν νὰ μηκύνωμεν τὴν ὑπαρξίν τῆς φυλῆς ἡμῶν, τὸ ἠθικὸν συναίσθημα εὐγενοῦς ἀνθρώπου θὰ ἐξεγείρετο καὶ θὰ ἀνέκραζε: Ποτὲ ὑπὸ τοιούτον ὄρον! Ζῆν ἀντὶ πάσης θυσίας ἐπιθυμεῖ τὸ κτήνος. Εἰς τὴν εὐγενεῖαν ὅμως τοῦ ἀνθρώπου προσήκει νὰ παραιτεῖται ἐκουσίως τὸν βίον ὑπὸ τοιούτους ἐπενειδίστους ὄρους.

«Ἀλλ' εὐτυχῶς πόρρω ἔτι ἀπέχομεν τοιαύτης σκληρᾶς ἐκλογῆς. Ὁ φόβος τοῦ Möbius περὶ συντελείας τῆς ἡμετέρας φυλῆς διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν λογίων γυναικῶν εἶνε γέννημα τοῦ σπουδαστηρίου του καὶ τῆς φαντασίας του ὡς καὶ ἡ Νόρα, ἡ νεαρὰ τοῦ *Hyper* ἡρώτις, ἡ προκαλέσασα τὴν ὀργὴν του.»

Τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἔτι πολλὰ ἀντιτάσσει ἡ Βαρωνίς von Bülow κατὰ τῆς συγγραφῆς τοῦ Möbius ὑπεραπολογουμένη τοῦ φύλου τῆς, ἀντλοῦσα τινὰ τῶν ἐπιχειρημάτων τῆς ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπικρινομένης συγγραφῆς, περιεχούσης ὄντως οὐκ ὀλίγας ἀντιφάσεις.

(1) Ἐκ τοῦ ἐν Βερολίνῳ ἐκδιδομένου περιοδικοῦ «Die Zukunft» (τεύχος 5 Ὀκτ. 1901) τοῦ διαστήμου Μαξιμιλιανῶ *Arder*.

Δ. ΔΕΣΜΙΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ",

ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΓΑΜΟΣ

—Καὶ ἔχομεν ἀντὶ βαρείας πλακῶς,
ἓνα διαφανέστατον, αἰθέριον, λε-
πτειλεπτον σεντόνι ἀπὸ τὰ οὐ
ράνια ἄνθη τοῦ χειμῶνος —

Δ. Ι. Καλογερόπουλος

Ἔλα ποῦ χιονίζει τώρα
Κράτησέ με ἀπὸ τὸ χέρι,
Νὰ διαβοῦμε ταῖρι—ταῖρι,
Τὴ ρυχτιὰ τὴν ἀσπροφώρα.

Σιγαρὰ τὸ ἄσπρο χιόνι
Στρῶμα μαλακὸ θὰ στρώσῃ,
Κι' ἀπὸ 'παρῶ μας θ' ἀπλώσῃ
Ἀσπιν, ἀγρὸ σεντόνι.

Εἰς τοῦ γάμου τὸ μυστήριον
Κάτι ὁ οὐρανὸς θὰ φέλῃ
Με τὰ ἄρθρα ποῦ θὰ στέλῃ
Στὸ λευκὸ μας κοιμητήριο.

Κράτα με γιὰ τ' ἀρεβοῦμε
Τέτοιον πάγο μὴν τρομάξῃς
Ἔλα τώρα, μὴ δειλιάξῃς,
Καὶ γλυκὰ θὰ κοιμηθοῦμε.

Η ΨΥΧΗ ΜΟΥ

—Ποῦ τρέχεις, ἀσυλλόγιστη ψυχή,
Μέσα 'ς τῶν λόγων τ' ἄγρια σκοτάδια;
Ὡ! φύγ' ἀπ' τῶν στοιχειῶν τὴ ταραχὴ
Ποῦ 'ματωμέν' ἀφίρουνε σημάδια.

Κάθε ξερὸ ἀπ' τὸ βουνὸ κλαδὶ
Ὀλάγρια τὴ φορεσιά σου σχίζει
Καὶ τοῦ Βορριά ἡ ὀρμητικὴ προὴ
Τῆς ἀσπρὲς σου φτεροῦγες σοῦ σκορπίζει.

—Μ' ἐπλάρεσαν ὄνειρατα τρελλά,
Κι' ἔνα χαμένο ἰδαρικό γυρεῖω
Μέσα 'ς τὴν τόση ἐδῶ τὴ σκοτεινιά
Σκορπίζω πόθους καὶ πληγὰς μαζεῖω.

—Εἶνε μακρὰ τὸ ἄστρο ποῦ ζητᾷς
Χωρὶς φτερά ποτὲ δὲν θὰ τὸ φτάσῃς
Τὸ ἄφθαστό, ὦ μὴν τὸ κνηγᾷς,
Κάθου, ψυχή λευκή, γὰ ἑξαποστάσῃς.

—Με χωρὶς πόθους καὶ χωρὶς φτερά,
Ὅταν πειὰ τίποτα δὲν θ' ἀπομένῃ,
Ἡ ἄβυσσος, καὶ κάτω 'ς τὰ βουνά,
Με πόθο καὶ λαχτὰρα με προσμένει

ΑΙΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΕΛΗ